خبر

ادامه عقب‌ماندگی مزد از معیشت

ایلنا: سمیه گلپور، رئیس کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگری کشور گفت: جلسه رسمی برای اصلاح مزد عملا تشکیل نشده است. بنده به‌عنوان رئیس کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگری کشور، به وزارت کار دعوت شدم که مذاکره‌ای در حوزه افزایش مزد داشته باشیم. از آنجا که در حوزه ردیف حق مسکن کارگری افزایشی صورت نگرفته است، رویکرد این بود که در این حوزه اقدامی صورت بگیرد. درباره این موضوع نظر ما را نیز خواستند. بنده در آنجا رسما اعلام کردم هر آنچه به نفع جامعه کارگری است، در هر سطحی در سفره معیشت کارگران مؤثر است، ولی بنده نه حق امضا در آن جلسه را دارم و نه تأیید کتبی بحثی انجام پذیرفت.

حتی اگر اعضای دارای حق رأی و امضای شورای عالی کار با این میزان افزایش حق مسکن جزئی که نهایتا حدود ۴۰۰ هزار تومان به حقوق کارگران اضافه می‌کند، موافقت کنند، قطعا ما باز هم مطالبه رقمی بیش از این را داریم.

گلپور تأکید کرد: کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگری اساسا حق امضایی در شورای عالی کار ندارد و نماینده معرفی‌شده از سوی هیئت‌مدیره ما (آقای علیرضا میرغفاری) در شورای عالی کار حضور دارد، اما حق رأی ندارد. بنابراین صرفا به ما در این زمینه اطلاع داده شد، اما ما در این فضا گفتیم که هر تصمیمی در حوزه ترمیم مصوبه مزد گرفته شود، باید با حضور همه نمایندگان دولت، نمایندگان کارفرمایی و همه نمایندگان کارگری عضو شورای عالی کار صورت بگیرد. ما با خرد جمعی‌ای موافق هستیم که همه صحبت‌های نمایندگان کارگری در یک گفت‌وگوی سازنده شنیده شود. این فعال کارگری با تأکید بر اینکه برای این موضوع باید جلسه شورای عالی کار تشکیل شود، اظهار کرد: هر تغییری درباره حق مسکن و خود رقم ۳۵ درصد افزایش، باید به تأیید شورای عالی کار برسد و معتقدیم مطالبه اصلی ما تغییر ۳۵ درصد افزایش مزد است؛ زیرا این میزان افزایش متناسب با معیشت جامعه کارگری نیست.

رئیس کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگری کشور اضافه کرد: عدد حق مسکن روی حقوق کارگران ۹۰۰ هزار تومان است و اگر این رقم بخواهد بنا بر پیشنهاد مطرح‌شده ۳۵ درصد افزایش یابد، رقم چشمگیری نبوده و درخور توجه نیست. انتظار ما تغییرات جزئی ردیف‌ها نیست. حتی اگر اعضای دارای حق رأی و امضای شورای عالی کار با این میزان افزایش حق مسکن جزئی که نهایتا حدود ۴۰۰ هزار تومان به حقوق کارگران اضافه می‌کند، موافقت کنند، قطعا ما باز هم مطالبه رقمی بیش از این را داریم. او تأکید کرد: به‌هرحال، افزایش حق مسکن با فرمول خود محاسبه می‌شود و باید در تصمیم مزدی سال جاری می‌آمد و حالا که نیامده هم باز هیئت وزیران و هیئت دولت موظف به افزایش و تصویب و ابلاغ آن هستند. به این ترتیب برای افزایش حق مسکن نیز می‌توانست جلسه شورای عالی کار برگزار نشود؛ هرچند صحیح این است که هر تغییر مزدی با توافق سه گروه کارگری، کارفرمایی و دولت باشد و به نظر این حواشی اخیر و تشکیل مذاکرات غیررسمی اخیر، نیت‌هایی دیگر مانند کسب امضا از نمایندگان کارگری را دنبال می‌کرد. وی تصریح کرد: وقتی ما به این مسئله قائل هستیم که سبد معیشت کارگران با محاسبه ما بالای ۲۱ میلیون تومان است، مشکل کارگران با افزودن اندک به مبلغ ۱۱ میلیون تومان مزد حل نمی‌شود. مزد کارگر باید بتواند حداقلی از تأمین معاش را پوشش دهد و آرامشی حداقلی در سفره کارگران ایجاد کند که این ارقام پیشنهادی این حداقل را تأمین نمی‌کند. با این وجود، ما نیز به‌عنوان یک تشکل بزرگ، به مذاکره دعوت شدیم. با این احوال ما در یک جلسه رسمی ذیل عنوان جلسه شورای عالی کار که نمایندگان دارای حق امضا و ما رؤسای تشکل‌ها نیز در آن حضور داشته باشیم، در جلسه حاضر نشدیم و تنها مورد مشاوره و مذاکره قرار گرفتیم. این فعال کارگری اضافه کرد: باید به این نکته توجه شود که نرخ تورم در کشور بالاست و متأسفانه با افزایش نرخ ارز در یک ماه اخیر، سفره کارگران و میزان افزایش مزد کنونی نیز بی‌اثر شده است. واقعیت تلخ این است که مردم ما در بخش حقوق‌بگیر و مزدبگیر به ریال حقوق می‌گیرند و هزینه‌های معیشتی و قیمت‌ها متناسب با افزایش نرخ دلار تغییر می‌کند. این در حالی است که رهبر انقلاب در یکی از دیدارهای ماه رمضان خود فرموده بودند «واقعیت‌های تلخ اقتصادی در کشور وجود دارد؛ مثل گرانی، بی‌ثباتی بازار، تنزل ارزش پول ملی و...». اینها مسائلی است که مقام معظم رهبری نیز به آن اشاره کرده و باید در راستای کاهش اثر آن بر سفره مردم حرکت کرد.

وی افزود: علت امضانشدن مصوبه مزدی سال ۱۴۰۳ از سوی نمایندگان کارگری نیز همین ضرورت جبران قدرت خرید کارگران بود که در این مصوبه صورت نگرفته بود. توصیه ما این بود که شورای عالی کار اگر می‌خواهد مشکل کارگران را در این حوزه حل کند، با حضور همه شرکای اجتماعی طی جلسه‌ای نرخ تورم و سبد معیشت و از همه مهم‌تر فرمایشات رهبری در زمینه ضرورت جبران و حفظ قدرت خرید را در تصمیم خود مدنظر قرار دهند؛ زیرا سفره مردم همچنان در حال کوچک‌شدن است.

جان خود در تیر کرد آرش*

حسین مجتهدی

همه مرگ راییم، برنا و پیر/ به رفتن خرد بادمان دستگیر
(شاهنامه فردوسی، داستان رستم و اسفندیار)

زنده‌یاد مهندس آرش رحمانی را زمانی که نخستین بار دیدم، در عنفوان جوانی با سری پرشور و اشتیاقی وافر به فرهنگ ایران و راه سیاسی دکتر محمد مصدق بود و در این راه پوینده حوزه عمومی شد. جلسات سه‌شنبه منزل دکتر ورجاوند، کانونی بود برای مشتاقان میهن‌گرای مصدقی که دل در گرو آزادی، موازین حقوق بشر و دموکراسی در این کهن بوم و بر داشتند. زمانه‌ای که هنوز نشریات و فضای ارتباطات اجتماعی به گونه‌ای نبود که شبکه‌هایی فرهنگی به سهولت شکل گیرند و ببالند، دوستی فرهیخته، دکتر افشین جعفرزاده، او را که از فعالان کانون جوانان شهرک غرب بود، با خود به منزل دکتر ورجاوند، سخنگوی جبهه ملی ایران، آورد و در نیمه دوم دهه ۷۰، با او و شماری از جوانان دلبسته این راه پیوندی فکری و دوستی‌ای شکل گرفت و پایید و پویید. او که سال‌ها از من و برخی همراهان جوان‌تر بود، پرشور و پرانرژی وارد این فضای فرهنگی و سیاسی شد و در تعاملی پویشگرانه با این کانون سیاسی جایگاه یافت. گویی گمشده‌ای ذهنی و قلبی را در این فضا باز می‌جویید. در این فضا با چهره‌هایی مانند مهندس عباس امیرانتظام، دکتر داوود هرمیداس‌باوند و استاد ادیب برومند آشنایی و سپس مودتی عمیق یافت که تا پایان عمر به آنان از دل و جان مهر می‌ورزید.

ایران فرهنگی برایش خاستگاهی ارجمند داشت و در سپهر سیاسی، راه دکتر محمد مصدق را فراتر از هر مسیر دیگری در راستای اعتلای اجتماعی و سیاسی ایران یافته، دل در گرو آن نهاده، فعالیت‌های سیاسی و فرهنگی خود را در چنین زمینه‌ای آغازید و استمرار بخشید. دریغا که بس ناگهان، رخت از میان ما بربست و ناباورانه ما را در سوگ خویش نشاند.

همی گفتم که خاقانی دریغاگوی من باشد/ دریغا من شدم آخر دریغاگوی خاقانی
(نظامی‌گنجوی)

او اگرچه رشته تخصصی دانشگاهی‌اش مهندسی مخابرات و اشتغالش در حوزه فنی و بازرگانی بود؛ ولی از سویی به هنر موسیقی و از دیگر سوی به تاریخ و فلسفه علاقه‌ای وافر داشت و در نگاشته‌هایش می‌کوشید تا بحث‌هایی نظری را رقم بزند و فراتر از بحث‌های در سطح، به واکاوی آنها بپردازد. می‌توان به دیدگاه‌های او نیز مانند همگان نقدهایی وارد کرد؛ زیرا که سخن پایانی وجود ندارد؛ مگر در کلام‌های مطلق‌گرای ایدئولوژی‌زده؛ اما زمینه‌ساز بحثی نظری بودن، خود در راستای تبادل اندیشه نقادانه و شکوفاسازی اندیشه‌هایی نو است.

پرهیجان بود و این هیجان گاه در تعاملاتش تنش‌آفرین می‌شد، گاه شتاب‌زده تصمیم‌هایی کلان می‌گرفت و نقدهای تندی به فرد یا جریانی وارد می‌کرد که از منظر شماری از همراهان، ازجمله نگارنده این سطور، از حوزه تحلیل امر سیاسی دور می‌شد. در تحلیل و نقد درباره شخصیت، کردار و تاریخچه شماری از کوشندگان عرصه سیاست ایران با خود من در مواردی اختلاف نظری معنادار داشت و به بحث‌های طولانی می‌انجامید که گاه بازمی‌ماند. گاه منعطفانه نظرش را تغییر می‌داد و در مواردی تا پایان زندگی‌اش این اختلاف نظر ادامه یافت. هیچ‌یک به دنبال اقناع دیگری نبودیم؛ امری که نه ممکن و نه مطلوب است. او فردی با توانایی اجرائی و مدیریت به شمار می‌رفت و ازاین‌رو برای نشریه توقیف‌شده سیاووشان از او دعوت کردم تا مدیریت اجرائی‌اش را برعهده گیرد و با گشاده‌رویی پذیرفت و تا توقیف آن نشریه عهده‌دار این مسئولیت بود؛ البته مقالاتی ارزنده نیز برای این نشریه نگاشت که برخی منتشر شد و مواردی به علت توقیف نشریه از انتشار بازماند.

در برهه‌ای از تاریخ معاصر که جنبشی مدنی شکل گرفت و طیفی از آحاد ملت ایران و گروه‌های سیاسی را به هم نزدیک کرد، یک رشته اعلامیه با دغدغه‌های معطوف به دموکراسی، آزادی، عدالت اجتماعی و همبستگی و همراهی تکثرگرا در ایران را با گروهی از همفکران منتشر کرد. در کنار آن مقالاتی تحلیلی نگاشت که انتشار نیافته‌اند؛ اما برای من جهت همخوانی و بحث ارسال می‌کرد.

فارغ از محتوای نگاشته‌ها، آنچه در این نوشته‌ها بارز است، شیوه نگاه او به امر سیاسی در ایران است. گرانیگاه این نگاه، رویکردی میهن‌گرایانه و مبتنی بر تمامیت ارضی با به‌رسمیت‌شناسی تکثرگرایی فرهنگی در ایران، در گفتمانی معطوف به حقوق بشر و مردم‌سالاری بر بنیاد جمهوریت و آزادی‌خواهی است. ازاین‌رو خود را از ملی‌گرایی شووینیستی و توتالیتر از سویی و از سوی دیگر از نگاه‌های ایران‌ستیزانه و تفرقه‌گرا متمایز می‌کرد و در تکاپوی نوزایی اندیشه‌های مصدقی بود. سکولاریسم را لازمه مسیر ترقی و رشد ایران می‌دید و با تمام وجود از آن دفاع می‌کرد. قهرمانان ملی را؛ از ستارخان و امیرکبیر و مصدق تا فروهران، ارج می‌نهاد و انگیزه‌ای والا برای بازخوانی و واکاوی میراث کهن فرهنگ ایران در پیوند با پرسش‌های امروز ایران داشت؛ از رازی و بیرونی تا امثال هدایت.

چنان پر شد فضای سینه از دوست/ که عطر خویش گم شد از ضمیرم
(حافظ)

ستمکاره زمانه‌ای است که ناراستان چنان عرصه را بر مردمان تنگ ساخته‌اند که گویا شور زندگی از گیتی رخت بربسته است و رشته الفت با شوق به زیستن را گسسته است. در سراسر جهان «جنگ و مرغوای او» طنین‌افکن است و از غزه تا اوکراین، جان آدمی بازیچه دیوخویان زمانه است. در سوگ او نشستن به‌راستی دل‌آزار و جانکاه است، دریغا و دردا که ایران فرزندی گرامی را از دست داد؛ هرچند او در آغوش خاکی آرمیده است که بسیار به آن عشق می‌ورزید و این خاک نمادی از خاستگاهی فرهنگی بود که اشتیاق او را در امر اجتماعی شکوفا ساخته بود.

«و خاک، خاک پذیرنده اشارتی‌ست به آرامش...
در کوچه باد می‌آید
این ابتدای ویرانی‌ست
آن روز هم که دست‌های تو ویران شدند باد می‌آمد».
(فروغ فرخزاد، ایمان بیاوریم به آغاز فصل سرد)

او در دوستی شرافتمند بود، ویژگی‌ای که دردمندانه در شماری از افراد، فارغ از جایگاه سیاسی‌شان، در پوزیسیون و اپوزیسیون، غایب بزرگ است. کژنهادان شرف‌ستیزی که به‌راحتی به حریم انسان‌های حتی هم‌رزمشان تعدی می‌ورزند و از دروغ و دغل ابایی ندارند و چهره نفرت‌انگیزشان را پشت نقاب نام‌های بزرگ پنهان می‌کنند و برای لذت‌جویی‌های اهریمنی‌شان و منافع شخصی‌شان بی‌محابا نزدیک‌ترین کسان خود را زیر پا می‌نهند. زنده‌یاد عباس معروفی، با قلم توانمند خود در رمان «فریدون سه پسر داشت» به‌خوبی عفونت‌های ریشه‌کرده در پوزیسیون و اپوزیسیون را به رشته تحریر می‌کشد. سه پسر، سه جریان سیاسی‌اند که اگرچه در ایدئولوژی با یکدیگر در تضاد و تقابل‌اند؛ اما در ویژگی‌هایی متوحشانه، بسیار همسو هستند و ازاین‌رو راهی در جامعه آفت‌زده گشوده نمی‌شود، تنها ایرج در این بازخوانی اسطوره‌ای (فرزند چهارم) است که به مرداب این بازی چرکین فرونمی‌غلتد و جان را در این حماسه انسانی می‌بازد.

آرش نیز از تباری دیگر و از زمره کسانی بود که می‌شد با او روابطی دوستانه داشت و به حریم شخصی خویش فراخواند، بدون بیم و هراس از پلشتی و ناروایی. عنصری نادر در این روزگار. روزگاری که به تعبیر حکیم سنایی:

منسوخ شد مروت و معدوم شد وفا/
زین هر دو مانده نام چو سیمرغ و کیمیا
شد راستی خیانت و شد زیرکی سفه/
شد دوستی عداوت و شد مردمی جفا

او حتی در جایگاه مخالف نیز می‌کوشید شرافت را پاس بدارد. یک بار در گفت و شنیدی دوستانه، در فضای شخصی‌اش از بی‌آزرمی موجودی عاری از شرافت و اخلاق و هرزه‌ای رذل، دردمندانه سخن می‌گفت؛ اما باز نمی‌خواست شرافتش را برای انتقام شخصی‌اش زیر پا نهد و حرمت ارزش‌هایش را به فراموشی بسپرد و شکیبایی را بر انتقام شایسته‌تر می‌دید.

در سالروز درگذشت دکتر محمد مصدق که با جان و دل به آرمان‌های او عشق می‌ورزید، رخت از این سرای سپنجی بربست. انسان به زندگی، مرگی را بدهکار است و مقصدی جز مرگ پیش‌روی فرزند آدمی نیست. به تعبیر نیچه، فیلسوفی که آرش بدو اشتیاقی وافر داشت «مرگ اصلا دشمن زندگی نیست؛ بلکه ابزاری است که از طریق آن معنای زندگی آشکار می‌شود».

زندگی اجتماعی منبع درد و رنج است و فرزند آدمی را از آن گریز و گزیری نیست و در سراسر زیست آدمی پیکار و تلاش برای رهایی گریزناپذیر است؛ اما گاه روان پرتکاپو که به زیستی فرومایه تن درنمی‌دهد، از تنگناهای بشری و حیاتی چنان رنجیده می‌شود که از معنابخشی به آن توان زدوده می‌شود و کالبد خاکی را به اختیار یا به جبری وامی‌نهد. روزگاری یادآور این گفتار گوته: «چه زمانه‌ای است که انسان باید به خاک سپرده‌شدگان رشک ورزد!».

اگر مرگ داد است بیداد چیست/
ز داد این‌همه بانگ و فریاد چیست
ازین راز جان تو آگاه نیست/
بدین پرده اندر تو را راه نیست
(شاهنامه فردوسی، داستان سهراب)

* عنوان برگرفته از شعر سیاوش کسرایی است

یادداشت

صیانت از حقوق همه کودکان از سوی مرجع ملی حقوق کودک

ایسنا: سی‌وششمین نشست شورای هماهنگی مرجع ملی حقوق کودک پیش‌ازظهر یکشنبه دوم اردیبهشت ۱۴۰۳ به ریاست امین‌حسین رحیمی، وزیر دادگستری و با حضور نمایندگان دستگاه‌های عضو این شورا برگزار شد. در نشست شورای هماهنگی مرجع ملی حقوق کودک، امین‌حسین رحیمی، وزیر دادگستری گفت: فعالیت در حوزه مدیریت و رفع آسیب‌های اجتماعی نیازمند اعتقاد درونی و ایمانی است تا با نگاه به افراد و به‌خصوص کودکان درگیر این آسیب‌ها به‌عنوان بخشی از خانواده خود، اقدامات حمایتی و پیشگیرانه را انجام داد. او با تصریح بر اینکه وجود آسیب‌های اجتماعی زیینده نظام اسلامی نیست، افزود: توفیقات به‌دست‌آمده نتیجه وحدت کلمه و هم‌صدایی است که در این زمینه بین دستگاه‌های متولی به وجود آمده که این امر باید تقویت شده و ادامه یابد تا به سرمنزل مقصود که رفع آسیب‌های اجتماعی و پیشگیری از بروز آن است، برسیم. رئیس مرجع ملی حقوق کودک یادآور شد: سال گذشته با وجود توفیقات خوبی که در زمینه صیانت از حقوق کودکان داشتیم، سال برنامه‌ریزی و آماده‌سازی بستر و مقررات و آیین‌نامه و شیوه‌نامه‌های لازم بود که در نشست‌ها و کارگاه‌های مختلف و متنوع پیگیری شد. سال جدید سال اجراست و همه مقدمات کار و فعالیت هم در حوزه کودکان بی‌سرپرست و بدسرپرست و هم در حوزه آسیب‌های اجتماعی فراهم آمده تا ان‌شاءالله برنامه‌ها را به‌صورت جدی پیگیری کنیم. وزیر دادگستری با اذعان بر اینکه امسال، موعود ثمردهی برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده دولت است، افزود: باید جدی‌تر از قبل و با حفظ وحدت کلمه و هماهنگی نسبت به اجرای برنامه‌ها اقدام کنیم. مرجع ملی باید با فعالیت و تحرک بیشتر، با قدرت و دقت تمام برنامه‌های تعیین‌شده را پیگیری کند. رحیمی با تأکید بر اینکه مرجع ملی حقوق کودک، متولی حقوق همه کودکان کشور است، اظهار کرد: هرچند شرایط ویژه کودکان در معرض آسیب‌های اجتماعی، رسیدگی به وضعیت آنان را در اولویت قرار داده و بخش اعظم امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری این مرجع و دستگاه‌های عضو شورای هماهنگی آن را به خود اختصاص داده، اما مرجع ملی حقوق کودک بر اساس قانون وظیفه حفظ و صیانت از حقوق همه کودکان کشور را بر عهده دارد. وزیر دادگستری اظهار کرد: آسیب‌های اجتماعی موجود، به‌خصوص در حوزه زنان و کودکان، زیینده نظام اسلامی نیست و لازم است علی‌رغم همه اقدامات ارزنده و عظیم انجام‌شده، با همت مضاعف و تلاش بیشتر این موضوع را به بهترین شکل ممکن مدیریت و مرتفع کنیم.

جدول ۴۷۵۵ طراح: بیژن کورانی

افقی:
۱- از عناصر تشکیل‌دهنده نمک طعام- نام پدر حضرت مریم(س)- در قدیم شغلش شستن لباس بود ۲- فرومایه- نام تعدادی از فراعنه مصر قدیم- سازمان بین‌المللی استاندارد ۳- پایتخت هند- به داستان‌های کوتاه و فرعی در دل یک فیلم بلند گفته می‌شود ۴- کامیون ارتشی- استراحت‌کردن- دزد سر گردنه ۵- سگ فضانورد شوروی- اطلاعات سازمان‌یافته برای تحلیل- تخم‌مرغ انگلیسی ۶- تکرار یک حرف- نمونه چاپی کامپیوتری- قهرمان ملی آفریقای جنوبی ۷- نام درختی در آسمان هفتم- آبیار- گناه ۸- دولت اشکانی به دست این قوم تأسیس شد- نوعی آش که با آرد گندم تهیه می‌شود- در بیان علت به کار می‌رود ۹- ترمیم پارگی پارچه- حزن- تنبل ۱۰- درجه‌ای در نیروی دریایی- شلیک پیاپی- ناراست ۱۱- ستون بدن- پل پیروزی- شاهزاده ۱۲- شهرستانی در سیستان‌وبلوچستان- بی‌چیزی- زینک ۱۳- مراسم روز بعد از عروسی- جنبیدن ۱۴- جناح لشکر- لوچ- رهسپار ۱۵- استاندارد قدیم- آگاهانه- مثل و مانند

عمودی:
۱- مجموعه‌ای از نشانه‌های بیماری- ژرفانمایی ۲- زیرک- فیلمی ساخته بهرام بیضایی با بازی مژده شمسایی- پسوند شباهت ۳- نوعی تفنگ شکاری- داخل- عقیق سلیمانی ۴- ستاره فوتبال آرژانتین- نوعی اثر موسیقایی شاد و سرگرم‌کننده- از خانواده‌های اصلی زبانی ۵- شعله آتش- نیم‌تنه زمستانی ۶- از انواع اجرای تئاتر- همدم- پروردگار عالم ۷- ضمیر جمع- ظاهرسازی کردن- دستگاه اندازه‌گیری مقدار انرژی مصرف‌شده ۸- خاکستر- مؤسس سلسله گورکانیان- پارچه ابریشمی رنگین ۹- دودکردنی برای دفع چشم‌زخم- چاره‌ساز- دست عرب ۱۰- فراموشی- هدف، نشانه- لباسی از جنس مواد مقاوم در برابر آب ۱۱- صفرا- از ملزومات اداری ۱۲- ابزاری برای شخم‌زدن و شیار نمودن زمین- سرد و خنک- مزه لواشک ۱۳- عقیده- طول معینی از زمان- آب هدررفته ۱۴- تکرار حرفی- میوه‌ای با طعم ترش و شیرین- سست ۱۵- نویسنده رمان فلسفی سیاسی خداحافظ گاری کوپر- عروس به خانه بخت می‌برد

حل سودوکو ۳۷۵۰

۳	۶	۴	۷	۱	۹	۵	۸	۲
۵	۸	۱	۲	۴	۳	۶	۷	۹
۹	۲	۷	۸	۵	۶	۳	۱	۴
۶	۷	۵	۱	۳	۴	۲	۹	۸
۸	۳	۹	۶	۷	۲	۴	۵	۱
۱	۴	۲	۹	۸	۵	۷	۳	۶
۷	۱	۳	۴	۲	۸	۹	۶	۵
۴	۵	۶	۳	۹	۱	۸	۲	۷
۲	۹	۸	۵	۶	۷	۱	۴	۳

۱	۸	۶	۴	۵	۷	۳	۲	۹
۷	۲	۵	۹	۸	۳	۶	۱	۴
۴	۳	۹	۶	۲	۱	۷	۸	۵
۳	۵	۴	۱	۷	۶	۸	۹	۲
۶	۱	۸	۲	۳	۹	۴	۵	۷
۲	۹	۷	۸	۴	۵	۱	۳	۶
۹	۴	۱	۳	۶	۲	۵	۷	۸
۵	۶	۳	۷	۹	۸	۲	۴	۱
۸	۷	۲	۵	۱	۴	۹	۶	۳

حل جدول ۴۷۵۴

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	س	ر	م	ه	ا	ی	■	د	ک	و	ر	ا	ت	و	ر
۲	ا	خ	■	ز	ا	د	ب	و	م	■	ر	ی	ح	ا	ن
۳	م	ت	ک	ا	■	■	س	ا	ی	ر	■	ن	ت	ر	س
۴	■	ش	ا	ر	ل	و	ت	■	ن	س	ب	ت	■	د	ا
۵	ب	و	ل	■	غ	ا	ر	ف	■	و	ا	ر	و	■	ن
۶	ت	ی	ک	ت	ا	ک	■	ر	ز	م	ی	■	خ	ر	س
۷	ی	خ	■	ا	پ	س	ک	و	ن	■	ت	م	ی	ز	■
۸	س	ا	ی	ز	■	ن	ا	ک	ا	م	■	ک	م	ی	ل
۹	■	ن	ا	ش	ر	■	م	ت	ر	ا	د	ف	■	ت	ک
۱۰	ز	ه	ر	■	ا	ل	و	■	س	ا	ی	ب	ا	■	ن
۱۱	ن	■	و	س	ی	غ	■	ز	ب	و	ن	■	س	خ	ت
۱۲	ب	غ	■	ا	ن	د	ر	■	ر	ا	ه	ن	م	ا	■
۱۳	ا	ل	ا	و	■	ا	ش	ن	ا	■	غ	ل	ت	ل	ک
۱۴	ب	ا	ل	ا	ر	■	ا	و	ت	ی	س	م	■	و	ل
۱۵	ا	ت	و	ک	ش	ی	د	ه	■	ر	ا	ه	ز	ن	ی

سودوکو سخت ۳۷۵۱

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو
۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.
۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

						۱		
	۷	۸	۲				۵	۳
۵	۶				۳		۹	
	۴		۸	۶	۷		۲	
	۸		۳	۱	۲		۴	
	۵		۴				۱	۷
۳	۲				۹	۴	۸	
		۴						

سودوکو ساده ۳۷۵۱

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو
سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

	۷	۲		۵		۸	۱	
۸	۵	۶		۷				۳
۴								۵
	۴	۳					۲	
۵	۱		۲		۶		۳	۸
	۸					۷	۴	
۷								۹
۱				۲		۳	۸	۷
	۳	۵		۸		۱	۶	